Lieta Nr. 1A68015119
Nr. 1A-0151-19/19
ECLI:LV:RPPT:2019:0909.1A68015119.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2019. gada 9. septembrī

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa,
tiesnese S.Groza,
rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ sūdzību par Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka p.i. 2019. gada 12. marta lēmumu Nr. /lēmuma numurs/.

Aprakstošā daļa

2019. gada 16. februārī sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols-lēmums Nr./protokola-lēmuma numurs/ par Ministru kabineta 2015. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 279 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 114. punkta prasību neievērošanu, pārkāpumu kvalificējot atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[10] panta devītajai daļai un uzliekot naudas sodu 30 EUR apmērā.

Šo lēmumu sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ (turpmāk – SIA /Nosaukums A/) pārsūdzēja un ar Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka p.i. (turpmāk arī – Iestādes) 2019. gada 12. marta lēmumu Nr. /lēmuma numurs/ (turpmāk arī – Lēmums) tas atstāts negrozīts.

Lēmumā norādīts, ka lietā konstatēts, ka 2019. gada 16. februārī plkst. 9.25 /adrese/transportlīdzeklis /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ (turpmāk – Transportlīdzeklis) novietots stāvēšanai ārpus ceļa, ārpus ceļa paplašinājuma, neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkta prasības, kas noteic, ka transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšana atļauta ceļa labajā pusē iespējami vairāk pa labi uz nomales, bet, ja tās nav, – brauktuves malā vietās, kur ir iespējams piebraukt, nepārkāpjot šo noteikumu prasības. Ja brauktuves malā ir izveidoti šim nolūkam paredzēti paplašinājumi, transportlīdzekļu apstāšanās un stāvēšana atļauta šajos paplašinājumos.

Par minēto prasību neievērošanu administratīvā atbildība noteikta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[10] panta devītajā daļā, un saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 43. pantu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 214.[1] pantu par minēto pārkāpumu uzlikts naudas sods 30 EUR apmērā.

SIA /Nosaukums A/ (turpmāk arī – Sūdzības iesniedzēja), iesniedzot sūdzību, norādīja, ka Transportlīdzekli administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā vadīja /pers. A/, kurai šis Transportlīdzeklis tika nodots lietošanā, ko apliecina 2019. gada l. februāra darba līgums, transportlīdzekļa un materiālo vērtību pieņemšanas un nodošanas akts.

Ņemot vērtā Ceļu satiksmes likuma 43.[2] panta regulējumu un izvērtējot Sūdzības iesniedzējas norādītos apstākļus, konstatēts, ka Sūdzības iesniedzēja nav iesniegusi pietiekamus pierādījumus faktam, ka pārkāpuma izdarīšanas brīdī Transportlīdzekļa vadītāja bija sūdzībā norādīta persona, proti, no sūdzībai pievienotā pieņemšanas un nodošanas akta satura izriet, ka personas lietošanā tika nodots transportlīdzeklis ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, nevis lietā apskatāmais Transportlīdzeklis.

Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 2.27. apakšpunktam transportlīdzekļa novietošana stāvēšanai, kas seko automašīnas apturēšanai, ir atzīstama par ceļu satiksmes manevru.

Konkrētajā gadījumā administratīvā pārkāpuma protokola norādītajā vietā brauktuvei nav speciāli izbūvētas nomales.

No lietas materiāliem, tostarp administratīvā pārkāpuma protokola, notikuma vietas fotoattēliem konstatējams, ka daudzdzīvokļu nama pagalmā Transportlīdzeklis ar četriem riteņiem novietots stāvēšanai ārpus ceļa vietā, kas nav uzskatāma ne par ceļa nomali, ne par brauktuves paplašinājumu.

Atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 2. panta 1. punktam attiecības ceļu satiksmē ir publisko tiesību regulācijas priekšmets, līdz ar to šajās tiesiskajās attiecībās pretstatā privāto tiesību principam – atļauts viss, kas nav aizliegts, piemērojams publisko tiesību princips – atļauts vien tas, kas noteikts tiesību normās.

Lietā konstatēts, ka transportlīdzekļu novietošana stāvēšanai administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā vietā nav regulēta ar ceļa zīmi vai ceļa apzīmējumu, kas atļautu novietot stāvēšanai Transportlīdzekli, neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 114. punktā noteiktās prasības, proti, šajā vietā nav izvietota 537. ceļa zīme „Stāvvieta" vai kāda cita ceļa zīme.

Tiesu praksē līdzīgos gadījumos ir atzīts, ka situācijā, kad vadītājs nolēmis novietot transportlīdzekli stāvēšanai konkrētā vietā, vadītājam vispirms ir jāpārliecinās par ceļu satiksmes režīmu konkrētajā vietā. Jebkuram transportlīdzekļa vadītājam novietojot stāvēšanai savu transportlīdzekli, neatkarīgi no savas rīcības motīviem, ir pienākums pārliecināties par transportlīdzekļu stāvēšanas režīmu konkrētajā ceļa posmā *(skat. Administratīvas apgabaltiesas 2013. gada 12. septembra spriedumu lietā Nr. 142183311).*

Lietas izskatīšanas gaitā nav konstatēti Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.pantā noteiktie apstākļi, kas nepieļauj lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

Par lietā konstatēto administratīvo pārkāpumu ir paredzēts tikai viens soda veids un apmērs – 30 EUR apmērā. Administratīvais sods ir piemērots pamatoti un atbilst soda mērķim.

Par minēto Lēmumu SIA /Nosaukums A/ iesniedza sūdzību tiesā un lūdz atcelt šo Lēmumu.

Sūdzībā norādīts, ka Sūdzības iesniedzēja lūdza atcelt piemēroto sodu, pamatojoties uz apstākli, ka 2019. gada 16. februārī Transportlīdzekli vadīja /pers. A/, ko apliecina 2019.gada 1. februārī noslēgtais darba līgums un transportlīdzekļa pieņemšanas un nodošanas akts. Iestāde sūdzību noraidīja, pamatojoties uz apstākli, ka darba līgumā un pieņemšanas un nodošanas aktā kā transportlīdzekļa valsts numura zīme ir norādīta nevis /reģistrācijas numurs/, kā tas ir norādīts lēmumā par soda piemērošanu, bet /reģistrācijas numurs/.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka darba līgumā un pieņemšanas un nodošanas aktā ir pieļauta pārrakstīšanas kļūdu. Sūdzības iesniedzējas turējumā nav transportlīdzekļa ar valsts numura zīmi /reģistrācijas numurs/, līdz ar to loģiski secināms, ka tā nevarēja nodot savai darbiniecei transportlīdzekli ar

valsts numura zīmi /reģistrācijas numurs/, bet ir transportlīdzeklis ar valsts numura zīmi /reģistrācijas numurs/, kas arī tika nodots darbiniecei. Pārrakstīšanas kļūdas pieļaušana nevar būt par pamatu sodīt personu, kura nav vainīga administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un nesodīt personu, kura faktiski pārkāpa Ceļu satiksmes noteikumus.

Ņemot vērā Ceļu satiksmes likuma 43.^{6} pantā noteikto, Sūdzības iesniedzēja norāda, ka tās komercdarbības veids ir taksometru pakalpojumi, kuru realizēšanai tiek piesaistīti darbinieki. Sūdzības iesniedzēja norāda, ka 2019. gada 16. februārī Transportlīdzekli vadīja /pers. A/, ko apliecina darba līgums un transportlīdzekļa pieņemšanas un nodošanas akts.

Līdz ar to Sūdzības iesniedzēja lūdz atcelt piemēroto sodu.

Lietā saņemti Iestādes rakstveida paskaidrojumi, kuros uzturēta Lēmumā noradītā argumentācija un papildus norādīts, ka Iestāde Lēmuma norādīja, ka no sūdzībai pievienotā pieņemšanas un nodošanas akta satura izriet, ka darbinieces lietošanā tika nodots transportlīdzeklis ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, nevis Transportlīdzeklis.

Turklāt norādāms, ka iesniegtais darba līgums ar tā pielikumu darba apliecina vien darba tiesisko attiecību nodibināšanu, bet neapliecina faktu, ka Sūdzības iesniedzējas norādītā persona (darbiniece) pārkāpuma izdarīšanas brīdī bija transportlīdzekļa vadītāja.

Iestādes ieskatā minētie pierādījumi nav pietiekami, lai viennozīmīgi konstatētu citas personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, jo pastāv saprātīgas šaubas par to, vai tieši Sūdzības iesniedzējas norādītā persona (darbiniece) novietoja Transportlīdzekli stāvēšanai administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā. Par pietiekamu pierādījumu varētu būt, piemēram, sūdzībā minētās personas (darbinieces) liecība, lai būtu izpildītas Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} panta devītās daļas prasības.

Līdz ar to sūdzība ir noraidāma, bet Lēmums ir atstājams negrozīts.

Lietā atrodas sekojoši dokumenti: administratīvā pārkāpuma protokols, fotoattēli, izdruka no Rīgas pašvaldības policijas Elektroniskā notikumu žurnāla, darba līgums (kopija), transportlīdzekļa un materiālo vērtību pieņemšanas un nodošanas akts (kopija), izdrukas no reģistriem, informatīvie materiāli (paziņojumi).

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, secina, ka sūdzība ir noraidāma.

Administratīvā pārkāpuma protokolā-lēmumā Nr. /protokola-lēmuma numurs/ norādīts, ka 2019. gada 16. februārī plkst. 9.25 /adrese/ tika konstatēts, ka Transportlīdzeklis novietots stāvēšanai ārpus ceļa vai tā paplašinājuma, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkta prasības, par ko administratīvā atbildība noteikta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.$^{1\,0}$ panta devītajā daļā, par ko lietā ir sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols-lēmums Nr./protokola-lēmuma numurs/ un uzlikts naudas sods 30 EUR apmērā.

Ar Iestādes 2019. gada 12. marta lēmumu Nr. /lēmuma numurs/ šis lēmums atstāts negrozīts.

Tiesa atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.$^{1\,3}$ panta trešajai daļai pievienojas Lēmumā norādītajiem apstākļiem par pārkāpuma konstatēšanu.

Iestāde, pieņemot Lēmumu, ir izvērtējusi lietā iegūtos pierādījumus un Lēmumā norādījusi pārkāpuma faktiskos apstākļus un argumentus (motivāciju), kas to pamato. Iestāde ir izvērtējusi pierādījumus atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243. un 244. panta prasībām.

Lietā iegūtie pierādījumi ir pietiekami, pieļaujami un ticami pierādījumi, kas kopumā pierāda Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{10} panta devītajā daļā paredzēta pārkāpuma esamību.

Ar lietā gūtajiem pierādījumiem, tostarp notikuma vietas fotoattēliem, administratīvā pārkāpuma protokolu ir pierādīts, ka Transportlīdzeklis tika novietots stāvēšanai, pārkāpjot Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkta prasības –daudzdzīvokļu nama pagalmā Transportlīdzeklis ar četriem riteņiem novietots stāvēšanai ārpus ceļa vietā, kas nav uzskatāma ne par ceļa nomali, ne par brauktuves paplašinājumu. Administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vietā nav izvietotas ceļa zīmes, kas norādītu, ka attiecīgajā vietā ir stāvvieta.

Atbilstoši Ceļu satiksmes drošības direkcijas reģistra izdrukām Transportlīdzekļa turētāja ir Sūdzības iesniedzēja.

Sūdzības iesniedzēja neapstrīd pārkāpuma faktiskos apstākļus, bet norāda, ka ir izpildījusi Ceļu satiksmes likuma prasības un sniegusi informāciju, ka administratīvā pārkāpuma protokolā-lēmumā norādītajā laikā un vietā Transportlīdzekli stāvēšanai novietoja Sūdzības iesniedzējas darbiniece, ar kuru 2019.gada 1. februārī ir noslēgts darba līgums un atbilstoši 2019.gada 1. februāra pieņemšanas un nodošanas aktam tai nodots Transportlīdzeklis. Sūdzības iesniedzēja norāda, ka Transportlīdzekli Lēmumā norādītajā laikā izmantoja Sūdzības iesniedzējas darba ņēmējs. Ņemot vērā šos apstākļus, Sūdzības iesniedzēja lūdz Lēmumu atcelt.

Atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} panta devītajā daļā noteikts, ja transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā norādītais transportlīdzekļa īpašnieks vai tā turētājs (valdītājs) pārkāpuma izdarīšanas brīdī nav bijusi transportlīdzekļa vadītājs, tas, pārsūdzot augstākā iestādē lēmumu par administratīvā soda piemērošanu, sūdzībā norāda personu, kura pārkāpuma izdarīšanas brīdī bija transportlīdzekļa vadītājs un sūdzībai pievieno pierādījumus, kas apliecina, ka šī persona pārkāpuma izdarīšanas brīdī bija transportlīdzekļa vadītājs.

Savukārt minētā panta 10. daļā noteikts, ja iesniegtie pierādījumi apliecina, ka pārkāpuma izdarīšanas brīdī transportlīdzekļa vadītājs bija [..] norādītais transportlīdzekļa vadītājs, augstāka iestāde atceļ lēmumu par administratīvā soda piemērošanu [..] un pieņem lēmumu par tā piemērošanu transportlīdzekļa vadītājam.

No minētajām tiesību normām izriet, ka tieši transportlīdzekļa īpašniekam (likumīgajam turētājam vai valdītājam) ir jāiesniedz pierādījumi, kas apliecina, ka tās norādītā persona pārkāpuma izdarīšanas brīdī bija transportlīdzekļa vadītājs. Šiem pierādījumiem ir jābūt pietiekamiem, ticamiem un attiecināmiem uz konstatēto pārkāpumu tādā apjomā, lai policijas iestāde varētu pieņemt pamatotu lēmumu par soda piemērošanu attiecīgajam transportlīdzekļa vadītājam.

No minētajām tiesību normām izriet, ka nav pietiekami iesniegt tikai informāciju par personu, kurai nodots Transportlīdzeklis, kā to sūdzībā norādījusi Sūdzības iesniedzēja, bet ir jābūt iesniegtiem pierādījumiem, kas apliecina, ka konkrētā persona pārkāpuma izdarīšanas brīdī bija transportlīdzekļa vadītājs.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 9., 243. pantā un 274. panta pirmās daļas 5. un 6. punktam noteikts, ka administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtajā lēmumā jānorāda gan ziņas par personu, kura tiek saukta pie administratīvās atbildības, gan faktisko un tiesisko apstākļu konstatējums, tostarp pierādījumi, uz kuriem pamatoti secinājumi par pārkāpuma esību.

Ņemot vērā minēto tiesību normu regulējumu, pierādījumiem ir jābūt pietiekamiem un ticamiem, kas kopumā nešaubīgi pierāda to, ka konkrēta persona (transportlīdzekļa vadītājs) ir izdarījusi pārkāpumu, par kuru paredzēta administratīvā atbildība.

Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} panta devītā daļa nenoteic konkrētus pierādīšanas līdzekļus, kuros būtu fiksējamas ziņas par faktiem, ka konkrēta persona pārkāpuma izdarīšanas brīdī ir vadījusi transportlīdzekli, bet noteic, ka iesniegtajiem pierādījumiem ir jābūt pietiekamiem un ticamiem, lai konkrētu personu varētu saukt pie administratīvās atbildības.

Ar minētajām tiesību normām netiek pārlikts pierādīšanas pienākums transportlīdzekļa īpašniekam (likumīgajam turētājam vai valdītājam), bet gan noteikts no Ceļu satiksmes likuma 1.panta 24., 25. un 28. punkta regulējuma izrietošs transportlīdzekļa īpašnieka (likumīgā turētāja vai valdītāja) pienākums norādīt gan faktisko transportlīdzekļa vadītāju pārkāpuma izdarīšanas brīdī, gan sniegt šīs ziņas pamatojošus pierādījumus, kuru izvērtēšanas pienākums ir amatpersonai (institūcijai), kura lemj par personas saukšanu pie administratīvās atbildības.

Konkrētajā gadījumā Lēmumā ir pamatoti secināts, ka Sūdzības iesniedzējas iesniegtie pierādījumi nav pietiekami, lai sauktu pie administratīvās atbildības sūdzībā norādīto personu.

Sūdzības iesniedzēja lietā ir norādījusi, ka administratīvā pārkāpuma protokolā-lēmumā norādītajā laikā un vietā Transportlīdzekli stāvēšanai novietoja Sūdzības iesniedzējas darbiniece, ar kuru 2019. gada 1. februārī ir noslēgts darba līgums un atbilstoši 2019. gada 1. februāra pieņemšanas un nodošanas aktam darbiniecei nodots Transportlīdzeklis.

No minētā darba līguma 4. punkta un transportlīdzekļa pieņemšanas un nodošanas akta izriet, ka darba ņēmējam (darbiniecei – taksometra vadītājam) tiek nodots lietošanā transportlīdzeklis /TL marka/ ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, savukārt lietā konstatētais pārkāpums ir fiksēts transportlīdzeklim /TL marka/ ar citādu valsts reģistrācijas numuru, proti, /reģistrācijas numurs/.

Līdz ar to šie pierādījumi nevar tikt vērtēti kā Sūdzības iesniedzējas norādīto faktu, ka transportlīdzekli pārkāpuma izdarīšanas brīdī vadīja konkrētais darbinieks, nešaubīgi apliecinoši pierādījumi.

Pastāvot minētajām nepilnībām, proti, transportlīdzekļu numura zīmju atšķirībām, nevar viennozīmīgi secināt, ka pārkāpuma izdarīšanas brīdī Transportlīdzekli vadīja sūdzībā norādītā persona. Kaut arī Sūdzības iesniedzēja norāda, ka minētā nepilnība ir tikai pārrakstīšanās kļūda, tomēr, lai noteiktu atbildību kādai personai, ir jābūt iegūtiem/iesniegtiem nešaubīgiem pierādījumiem, kas pierāda konkrētu faktu.

Konkrētajā gadījumā darba līgums un transportlīdzekļa pieņemšanas un nodošanas akts var apliecināt faktu, ka transportlīdzeklis tika nodots konkrētas personas pārziņā, bet tie nesniedz pietiekamu pamatojumu tam, ka pārkāpuma izdarīšanas brīdī transportlīdzekļa vadītājs bija tieši šī persona. Darba līgumā un transportlīdzekļa pieņemšanas un nodošanas aktā noteiktās saistības neizslēdz iespēju, ka transportlīdzeklis nevarētu tikt nodots lietošanai citai personai.

Līdz ar to Iestāde ir pamatoti secinājusi, ka minētie pierādījumi nav pietiekami, lai viennozīmīgi konstatētu citas personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, jo pastāv saprātīgas šaubas par to, vai tieši Sūdzības iesniedzējas norādītā persona (darbiniece) novietoja konkrēto Transportlīdzekli stāvēšanai administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā.

Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} panta devītajā daļā ietvertā tiesību norma noteic, ka transportlīdzekļa turētājam vai transportlīdzekļa īpašniekam (valdītājam), norādot faktisko transportlīdzekļa vadītāju, policijas iestādē jāiesniedz pierādījumi, kas apliecina, ka šī persona pārkāpuma izdarīšanas brīdī bija transportlīdzekļa vadītājs.

No minētās tiesību normas prezumējams, ka šiem pierādījumiem ir jāapliecina fakts, ka pārkāpuma izdarīšanas brīdī konkrētā persona bija transportlīdzekļa vadītājs, proti, fiziska persona, kas vada transportlīdzekli, un šis jēdziens uz personu, kura ir vadījusi transportlīdzekli, attiecas līdz tam brīdim, kad šo transportlīdzekli sāk vadīt cita persona (Ceļu satiksmes likuma 25. panta 28. punkts), nevis tikai transportlīdzekļa turētājs, proti, fiziska vai juridiska persona, kura uz tiesiska pamata (mantas īres, nomas, patapinājuma līgums u.c.) lieto transportlīdzekli (Ceļu satiksmes likuma 1. panta 25. punkts).

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus kopumā, secināms, ka Lēmums ir pamatots un nav konstatējami pamatoti apstākļi tā atcelšanai.

Par lietā konstatēto pārkāpumu ir paredzēts konkrēts soda veids un apmērs – naudas sods 30 EUR apmērā.

Administratīvais sods ietver sevī leģitīmus mērķus tā piemērošanā, proti, mērķi, kas tieši vērsts uz pārkāpēju – ieaudzināt apzinīgu attieksmi pret saviem pienākumiem un atbildību, kā arī mērķi aizsargāt valsts un sabiedrības intereses, personiskās tiesības un brīvības, kā arī nostiprināt likumību, novērst tiesību pārkāpumus (sk. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 1. un 22. pantu).

No lietas materiāliem izriet, ka pārkāpums ir saistīts ar transportlīdzekļa stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu, neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 114. punkta prasības.

Izvērtējot pārkāpuma raksturu un tā izdarīšanas apstākļus, pārkāpuma vietu, secināms, ka administratīvais sods ir uzlikts pamatoti un tas atbilst soda mērķim, proti, pilda gan sodošu funkciju, gan preventīvu funkciju, lai turpmāk netiktu pieļauti šādi pārkāpumi. Konkrētajā gadījumā nav konstatējami īpaši (izņēmuma) apstākļi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21. panta regulējuma piemērošanai.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12} panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{13}pantu, tiesa

nosprieda

Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka p.i. 2019. gada 12. marta lēmumu Nr./lēmuma numurs/ atstāt negrozītu, bet SIA /Nosaukums A/ sūdzību noraidīt.

Spriedums pieejams 2019. gada 9. septembrī.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna nolēmuma pieejamības dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā.

Tiesnese S.Groza